

МІЖНАРОДНИЙ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вчена рада Міжнародного
європейського університету
від «29» лютого 2024 №3

ВВЕДЕНО В ДІЮ
наказом ректора Міжнародного
європейського університету
від « 29 »лютого 2024 № 14-ОД

ПОЛІТИКА ВІДКРИТОЇ НАУКИ МІЖНАРОДНОГО ЄВРОПЕЙСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ЗМІСТ

Преамбула	4
1. Загальні положення	4
2. Визначення основних термінів і понять	6
3. Цілі та завдання відкритої науки в університеті	9
4. Цінності та принципи відкритої науки	10
5. Інфраструктура відкритої науки Університету	12
6. Інтелектуальна власність та етика в умовах відкритої науки	13
7. Впровадження принципів відкритої науки в освітній діяльності Університету	14
8. Впровадження принципів відкритої науки в науковій діяльності Університету	15
9. Популяризація відкритої науки. підвищення рівня обізнаності та формування компетентності з відкритої науки.....	17

ПРЕАМБУЛА

Приватний заклад вищої освіти «Міжнародний європейський університет» (далі – Університет) прагне запровадити відкриту науку як норму освітньої і наукової діяльності, яка орієнтована на найкращі міжнародні практики, стандарти, досвід та рекомендації, що сприяють успішному розвитку закладу вищої освіти за всіма напрямками.

Новою парадигмою організації, проведення досліджень та розповсюдження інформації про їх результати в умовах цифровізації суспільних відносин, розвитку інформаційного суспільства є відкрита наука, яка дозволяє:

- покращити використання та обмін ресурсами, підвищуючи ефективність науки за рахунок зменшення дублювання та витрат на створення, передачу та повторне використання даних;
- підвищити прозорість результатів досліджень;
- пришвидшити перехід від досліджень до інновацій;
- сприяти розширенню залучення громадян до досліджень.

Враховуючи загальну стратегічну візію, Університет встановлює одним з пріоритетів свого розвитку інтеграцію до Європейського дослідницького простору на основі впровадження принципів відкритої науки, що є передумовою формування відкритого інноваційного, інклюзивного освітнього середовища для розкриття та реалізації творчого, аналітичного і професійного потенціалу учасників освітнього процесу з позиції визнання та партнерства у світовому освітньому та науково-дослідницькому просторі.

Університет створює необхідні умови, щоб інтегрувати цінності й практики відкритої науки в усі робочі процеси своєї діяльності. У цьому Університет орієнтується на відповідні політики й практики міжнародних інституцій, зокрема ЮНЕСКО і Європейської комісії, а також на досвід розвитку відкритої науки в зарубіжних і вітчизняних закладах вищої освіти, наукових і науково-дослідних установах.

Метою Політики відкритої науки Міжнародного європейського університету (далі – Політика) є підвищення наукового співробітництва та обміну інформацією на користь розвитку науки та суспільного надбання, а також інтеграція Університету до європейського дослідницького й освітнього простору. Для цього університет прагне зробити наукові знання відкритими, загальнодоступними та придатними для повторного багаторазового використання.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Політика відображає новий підхід до освітнього процесу й науково-технічної діяльності, що базується на цінностях і принципах відкритої науки; формулює мету, цілі й завдання відкритої науки в Університеті; визначає засади безперешкодного доступу до наукових результатів і дослідницьких даних Університету, процесу створення відкритих навчальних ресурсів; окреслює

інфраструктуру відкритої науки Університету й напрями підвищення рівня обізнаності та формування компетентності з відкритої науки. Політика також є основою для поширення, впровадження й популяризації відкритої науки членами університетської громади на місцевому, національному та міжнародному рівнях.

1.2. Політику розроблено відповідно до Конституції України, законів України «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про наукову і науково-технічну інформацію», «Про авторське право і суміжні права», «Про освіту», «Про вищу освіту», розпорядження Кабінету Міністрів України № 892-р від 08 жовтня 2022 р. «Про затвердження національного плану щодо відкритої науки», Дорожньої карти інтеграції України до Європейського дослідницького простору (ERA-UA), затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України № 167 від 10.02.2021 р., інших нормативних актів у сфері науки та освіти, Рекомендацій ЮНЕСКО з відкритої науки, Рекомендацій Європейської Комісії від 11 березня 2005 року щодо Європейської хартії дослідників та Кодексу працевлаштування наукових працівників, Порядку денного європейського дослідницького простору: огляд дій на період 2022-2024 рр. (European research area policy agenda: overview of actions for the period 2022-2024 (ERA)), Директиви 2019/1024 Європейського Парламенту та Ради від 20.06.2019 р. щодо відкритих даних та повторного використання інформації державного сектору, Стратегії розвитку Міжнародного європейського університету на 2021-2031 рр. (зі змінами), інших положень і нормативних документів Університету.

Політика не суперечить міжнародній практиці, чинному законодавству, загальнодержавній та внутрішній університетській нормативній базі.

1.3. Впровадження принципів відкритої науки в Університеті реалізується як багаторівневий процес, заснований на поєднанні інституційних та інфраструктурних механізмів із залученням широкого кола висококваліфікованих фахівців різних напрямів, спільна діяльність яких створює умови для формування і розвитку відкритого інноваційного, інклюзивного освітнього середовища, сприятливого для розкриття та реалізації творчого, аналітичного і професійного потенціалу учасників освітнього процесу за рахунок підтримки дослідників у використанні відкритих дослідницьких практик, визнання та партнерства у світовому освітньому та науково-дослідницькому просторі.

1.4. Політика реалізується на принципах академічної доброчесності, нерозголошення конфіденційної інформації, рівних можливостей і поваги до розмаїття.

1.5. Політика поширюється на всю діяльність Університету, зокрема освітній процес і наукову діяльність, учасників освітнього і наукового процесів в Університеті та на результати наукової, науково-технічної й науково-педагогічної діяльності, проведеної з використанням ресурсів Університету.

Політика не поширюється на результати діяльності, що виконується поза межами посадових обов'язків працівників Університету, проте не виключає можливості використання систем Університету для публікації й архівування

результатів досліджень (наприклад, інституційний репозитарій).

1.6. Політика розміщується оприлюднюється на офіційного сайту університету у складі публічної інформації щодо основної діючої нормативної бази системи управління якістю діяльності Університету.

1.7. Політика відкритої науки Університету повинна бути доведена до всіх учасників академічної спільноти Університету і враховуватися ними в своїй поточній діяльності.

1.8. Університет зобов'язується планувати та виконувати заплановану діяльність, орієнтовану на виконання задекларованих цією Політикою положень.

2. ВИЗНАЧЕННЯ ОСНОВНИХ ТЕРМІНІВ І ПОНЯТЬ¹

2.1. У цьому документі терміни вживаються у таких значеннях:

Creative Commons (далі – CC) – найбільш поширена ліцензія відкритого доступу, яка дозволяє автору або творцю даних встановити умови повторного використання або поширення твору або даних досліджень іншими особами. До CC можуть входити такі умови:

- **CC BY** – дозволяє поширювати та використовувати твір або дані досліджень з обов'язковим посиланням на автора або творця даних;
- **CC BY-SA** – дозволяє поширювати або змінювати оригінальний твір, дані досліджень на умовах вихідної ліцензії;
- **CC BY-NC** – дозволяє повторно поширювати та використовувати твір або дані досліджень в некомерційних цілях.
- **CC BY-ND** – дозволяє поширювати та використовувати твір, дані досліджень без будь-яких змін.

FAIR принципи – принципи, які забезпечують відшукуваність (*Findable*), доступність (*Accessible*), сумісність (*Interoperable*) та повторне використання (*Reusable*) даних досліджень;

автор – фізична особа, яка своєю творчою працею створила твір;

академічна спільнота – усі члени університетської спільноти (викладачі, співробітники, здобувачі освіти), які беруть участь в освітній та науковій діяльності Університету;

академічний текст – авторський твір наукового, науково-технічного й навчального характеру у формі дисертації, кваліфікаційної випускної роботи, наукового видання, наукової статті, звіту у сфері наукової та науково-технічної діяльності, депонованої наукової роботи, підручника, навчального посібника, інших наукових і навчально-методичних праць;

відкрита наука – набір принципів і практик з реалізації підходу до здійснення наукової й науково-технічної діяльності, який передбачає забезпечення доступу до об'єктів дослідницької інфраструктури, наукових результатів і науково-технічної інформації з можливістю їх багаторазового використання, обміну й

¹ Даними відкритих джерел

розповсюдження за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій з метою прискорення науково-технічного та суспільного розвитку, поглиблення співпраці між вченими тощо;

відкритий доступ (Open Access) – сукупність практик, що застосовуються для організації безперешкодного й оперативного доступу до наукових результатів і науково-технічної інформації за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій;

відкриті дані досліджень – вільно доступні в мережі Інтернет дані з можливістю будь-якому користувачеві завантажувати, копіювати, аналізувати, повторно обробляти або використовувати для будь-яких інших цілей без фінансових, юридичних або технічних перешкод;

відкриті освітні ресурси – матеріали для навчання, викладання й дослідницької діяльності в будь-якому форматі та середовищі, які знаходяться в суспільному надбанні або видані за відкритою ліцензією, що забезпечує безкоштовний доступ, повторне використання, перепризначення, адаптацію і повторне розповсюдження іншими особами без обмежень або з незначними обмеженнями;

дані досліджень – будь-яка інформація (дані та/або метадані), що була зібрана та/або одержана в процесі наукових досліджень з метою створення наукового результату;

дослідник – особа, яка перебуває у договірних відносинах з Університетом, включно з науковими, науково-педагогічними працівниками, здобувачами вищої освіти Університету та іншими особами (зокрема відрядженими й запрошеними дослідниками), які використовують ресурси Університету та виконують науково-дослідне завдання в Університеті або іншим чином беруть участь у науково-дослідному проекті, зокрема в проєктах, що фінансуються спонсорами;

інституційний репозитарій Університету – відкритий електронний архів Університету, що накопичує, зберігає, розповсюджує й забезпечує довготривалий, постійний і надійний доступ через Інтернет до матеріалів наукового, освітнього та навчально-методичного призначення, створених працівниками будь-якого структурного підрозділу, а також докторантами, аспірантами й студентами Університету;

інституційний репозитарій даних Університету – відкритий електронний архів Університету, що накопичує, зберігає, розповсюджує й забезпечує довготривалий, постійний і надійний доступ через Інтернет до даних та/або метаданих, що зібрані та/або одержані в процесі фундаментальних або прикладних наукових досліджень, які, зокрема, використовуються для підтвердження цих досліджень і отриманих наукових результатів працівниками будь-якого структурного підрозділу, а також докторантами, аспірантами й студентами Університету;

інформація з обмеженим доступом – конфіденційна, таємна й службова інформація;

інфраструктура відкритої науки – віртуальна та/або фізична дослідницька інфраструктура спільного використання (включаючи основне наукове обладнання або набори інструментів, ресурси, що базуються на знаннях, такі як колекції, журнали та платформи відкритого доступу до публікацій, сховища, архіви наукових даних, CRIS системи (бази даних для зберігання та управління інформацією та метаданими, що стосуються дослідницької діяльності установи), відкриті наукометричні та бібліометричні системи оцінки та аналізу галузей знань науки, відкриті інфраструктури для обчислень та обробки даних, що дозволяють проводити колективний та мультидисциплінарний аналіз даних, об'єкти цифрової інфраструктури), які необхідні для підтримки відкритої науки й задоволення наукових і дослідницьких потреб академічної спільноти;

ліцензія відкритого доступу – це дозвіл правовласника здійснювати використання його твору або даних досліджень іншими особами за певних умов.

метадані («дані про дані») – детальний опис атрибутів (характеристик) документу/ів (файлу/ів даних);

наукова діяльність – інтелектуальна й творча діяльність, спрямована на одержання нових знань та/або пошук способів їх застосування, основними видами якої є фундаментальні й прикладні наукові дослідження;

науковий результат – нове наукове знання або дані досліджень, одержані в процесі фундаментальних або прикладних наукових досліджень і зафіксовані на носіях інформації. Науковий результат може бути у формі звіту, кваліфікаційної роботи наукового й освітньо-наукового рівня, препринту, опублікованої наукової статті, наукової доповіді, наукового повідомлення про науково-дослідну роботу, монографічного дослідження, наукового відкриття, проекту нормативно-правового акту, нормативного документа, наукового програмного забезпечення, апаратного забезпечення або науково-методичних документів, підготовка яких потребує проведення відповідних наукових досліджень або містить наукову складову тощо;

науково-технічна діяльність – наукова діяльність, спрямована на одержання й використання нових знань для вирішення технологічних, інженерних, економічних, соціальних і гуманітарних проблем, основними видами якої є прикладні наукові дослідження й науково-технічні (експериментальні) розробки;

науково-педагогічна діяльність – педагогічна діяльність в університетах, академіях, інститутах і закладах післядипломної освіти, що пов'язана з науковою та/або науково-технічною діяльністю;

наукове програмне забезпечення – науковий результат, одержаний у процесі фундаментального або прикладного наукового дослідження у вигляді виконуваних файлів, вихідного коду або алгоритму, зафіксованого на носіях інформації. Наукове програмне забезпечення може належати до об'єктів дослідницької інфраструктури;

оптимізовані дослідницькі дані (FAIR-дані) – дані, які зберігаються в електронній формі й відповідають принципам належного управління дослідницькими даними (принципам FAIR);

план управління даними — документ, який описує етапи управління даними

досліджень впродовж усього їх життєвого циклу: планування, збір або отримання, аналіз, публікацію та архівування;

посилання – сукупність бібліографічних відомостей про цитований у творі або наборі даних інший твір або набір даних;

право доступу до даних досліджень – дозвіл або заборона здійснення певного типу доступу до даних досліджень, а саме:

- **дані у відкритому доступі** – дані вільно доступні шляхом прямого завантаження з загальнодоступного веб-ресурсу.
- **доступ до даних обмежено** – доступ до даних досліджень можливий за запитом або з плинном певного періоду часу.

принципи належного управління дослідницькими даними – принципи, що передбачають забезпечення багаторазового використання дослідницьких даних, їх доступність, здатність до взаємодії з різними типами даних (інтероперабельність) і здійснення оперативного пошуку необхідної інформації; базуються на принципах FAIR;

ресурси Університету – фінансові кошти, інформація, зокрема рекламного характеру, знання, матеріально-технічна база або інші ресурси, включно з обладнанням, витратними матеріалами Університету, що використовуються при здійсненні наукової, науково-технічної й науково-педагогічної діяльності;

службовий об'єкт права інтелектуальної власності – створений автором об'єкт права інтелектуальної власності в порядку виконання службових обов'язків відповідно до службового завдання чи трудового договору(контракту) між ним і роботодавцем із використанням ресурсів Університету.

твір – результат інтелектуальної, аналітико-синтетичної чи евристичної діяльності окремої людини чи групи людей, поданий у формі, що дає змогу його поширення, отримання, зберігання, обробки, відтворення для використання різними засобами, методами, способами, технологіями;

творець даних – фізична особа, яка отримала дані в результаті наукових досліджень;

управління даними досліджень – набір інструментів, методів та архітектур для швидкого, безпечного та економічно ефективного збору, доступу, підтримки та підвищення цінності даних;

цитування – використання у своєму творі або наборі даних досліджень фрагменти інших раніше опублікованих творів або наборів даних досліджень з обов'язковим посиланням (згадуванням) на його авторів або творців даних та джерело цитування.

3. ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ ВІДКРИТОЇ НАУКИ В УНІВЕРСИТЕТІ

3.1. Цілями впровадження відкритої науки є:

- підтримка поширення, інтерпретації й повторного використання результатів досліджень;
- підвищення достовірності, надійності й відтворюваності результатів

досліджень;

- забезпечення можливості підтвердження, розвитку й вдосконалення результатів дослідження.

3.2. Для досягнення визначених цілей необхідно:

- розвивати наукові дослідження Університету як процес, заснований на академічній свободі й доброчесності, творчості та співпраці, відкритості й прозорості, доступності та можливості перевірки;

- здійснювати наукову й науково-технічну діяльність у взаємодії з освітнім процесом, а також створенням інновацій з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема через: відкритий доступ до наукових результатів і науково-технічної інформації; принципи належного управління дослідницькими даними (принципи FAIR); відкриті навчальні ресурси;

- забезпечувати доступ до наукових результатів у межах правових та етичних норм з урахуванням обставин, що можуть обмежувати відкритий доступ до наукових результатів (зокрема вимоги конфіденційності, договірні умови тощо);

- створювати умови для здійснення ефективної роботи з науково-технічною інформацією та об'єктами інфраструктури відкритої науки;

- підвищувати рівень обізнаності й формувати компетентності з відкритої науки;

- популяризувати відкриту науку й залучати спільноту Університету до участі в проєктах, спрямованих на впровадження принципів відкритої науки;

- розвивати високий рівень культури відкритих досліджень в Університеті.

4. ЦІННОСТІ ТА ПРИНЦИПИ ВІДКРИТОЇ НАУКИ

4.1. Члени академічної спільноти Університету поділяють та керуються у своїй академічній діяльності цінностями й принципами відкритої науки.

4.2. Університетом підтримуються основні цінності, визначені Рекомендаціями ЮНЕСКО з відкритої науки, а саме:

якість і доброчесність – відкрита наука базується на повазі до академічних свобод і прав людини, а також сприяє забезпеченню високої якості досліджень шляхом об'єднання численних джерел знань і надання вільного доступу до методів досліджень та наукових результатів, що створює умови для їх ретельного аналізу й перевірки з використанням прозорих процедур оцінювання;

суспільна користь – відкрита наука, як глобальне суспільне благо, має належати й приносити користь усьому людству, що досягається лише тоді, коли наукові знання знаходяться у відкритому доступі, а наукові досягнення є частиною суспільного надбання. Наукова практика повинна бути інклюзивною, стійкою й справедливою, зокрема щодо можливостей для здобуття наукової освіти та нарощування потенціалу;

справедливість і рівність – відкрита наука повинна відігравати важливу роль у забезпеченні рівних можливостей для дослідників із розвинутих країн і країн, що розвиваються, створюючи умови для справедливого й взаємного обміну науковими досягненнями та результатами, а також надавати всі умови для рівного доступу до наукових знань як для тих, хто їх створює, так і тих, хто ними користується, незалежно від місця знаходження, національності, раси, віку, статі, доходу, соціально-економічних умов, кар'єрного рівня, мови, релігії, інвалідності, міграційного статусу чи будь-яких інших обставин;

різноманітність та інклюзивність – відкрита наука повинна охоплювати різноманітні знання, практики, методи й процедури роботи, мови, результати та теми досліджень, які відповідають потребам та епістемічному плюралізму наукової спільноти загалом, різних дослідницьких колективів та окремих науковців, широкого кола громадськості й носіїв знань за межами традиційного наукового співтовариства, включно з представниками корінних народів і місцевих громад, а також соціальними суб'єктами з різних країн та регіонів.

4.3. Розвиток відкритої науки в Університеті здійснюється на принципах, встановлених Рекомендаціями ЮНЕСКО з відкритої науки :

прозорість, перевірка, критичний аналіз та відтворюваність результатів – відкритість варто заохочувати на всіх етапах наукової діяльності з метою посилення надійності й точності наукових результатів, а також впливу науки на суспільство та підвищення спроможності суспільства вирішувати складні взаємопов'язані завдання. Підвищення відкритості приводить до посилення прозорості й довіри до наукової інформації, а також зміцнює фундаментальні засади науки як окремої форми знання, що ґрунтується на доказах і перевіряється шляхом зіставлення з реальністю, логічного аналізу та експертного контролю;

рівність можливостей – усі науковці та інші суб'єкти й зацікавлені сторони відкритої науки, незалежно від їхнього місцезнаходження, національності, раси, віку, статі, рівня доходу, соціально-економічного стану, етапу кар'єри, мови, релігії, інвалідності, етнічної приналежності, міграційного статусу чи будь-яких інших обставин, мають право на рівні можливості у доступі до відкритої науки, участі в ній та використанні її результатів;

відповідальність, повага та звітність – підвищення відкритості призводить до посилення відповідальності всіх учасників відкритої науки, яка разом з підзвітністю перед громадськістю, своєчасним виявленням конфліктів інтересів і можливих соціальних та екологічних наслідків дослідницької діяльності, академічною доброчесністю та повагою до етичних принципів і особливостей досліджень, має стати основою для належного управління відкритою наукою;

співпраця, участь та інклюзивність – співпраця на всіх етапах наукової діяльності та рівнях наукового процесу, поза межами географічних, мовних, поколінських і ресурсних бар'єрів, має стати нормою; слід сприяти міждисциплінарному співробітництву, яке також має забезпечувати всебічну і ефективну залученість знань представників громадськості, у т.ч. маргіналізованих

спільнот, для вирішення соціально значущих проблем;

гнучкість – різноманіття наукових систем, суб'єктів і ресурсів, а також стрімкий розвиток інформаційно-комунікаційних технологій унеможлиблюють застосування універсальних підходів до інструментів та практик відкритої науки й спонукають установи заохочувати різні способи її розвитку та форми реалізації, дотримуючись при цьому принципів та цінностей відкритої науки;

сталість – забезпеченню максимальної ефективності й дієвості відкритої науки сприяють стійкі в довгостроковій перспективі методи роботи, послуги, інфраструктура та моделі фінансування, що дозволяють забезпечити рівноправну участь науковців із менш привілейованих установ і країн. Об'єкти інфраструктури відкритої науки мають функціонувати й фінансуватися переважно на некомерційній основі, спираючись на довгострокову концепцію вдосконалення методології відкритої науки, яка максимально забезпечує постійний та необмежений доступ усім бажаючим

4.4. Університет проводить системну роботу, спрямовану на формування й розвиток культури відкритої науки в академічній спільноті.

- 4.1.1. удосконалення і розробку нормативної бази, що створює сприятливі умови для впровадження принципів відкритої науки в Університеті, у т.ч. з врегулювання питань інтелектуальної власності та етики в умовах відкритої науки;
- 4.1.2. формування і розвиток інфраструктури відкритої науки;
- 4.1.3. популяризацію принципів відкритої науки серед учасників освітньо-наукового процесу;
- 4.1.4. підвищення кваліфікації та підтримку дослідників у формі навчань, тренінгів, консультування з питань відкритих практик в освітньо-науковій діяльності;
- 4.1.5. розробку та впровадження механізмів оцінювання ефективності освітньо-наукової діяльності структурних підрозділів з урахуванням впровадження принципів відкритої науки в Університеті.

5. ІНФРАСТРУКТУРА ВІДКРИТОЇ НАУКИ УНІВЕРСИТЕТУ

- 5.1. Університет розвиває відповідну інфраструктуру для досягнення цілей і завдань, визначених цією Політикою. Окремі елементи інфраструктури відкритої науки Університету впроваджуються й підтримуються як самим Університетом, так і у співпраці з іншими організаціями.
- 5.2. До інфраструктури відкритої науки Університету належать:
 - інституційний репозитарій Університету – для надання безперешкодного доступу до наукових результатів, академічних текстів, що створені учасниками академічної спільноти Університету;
 - інституційний репозитарій даних Університету – для надання безперешкодного доступу до даних досліджень;
 - видавничі платформи наукової періодики – для функціонування журналів

відкритого доступу, що надають вільний онлайнний доступ до результатів наукових досліджень;

- видавнича платформа Університету – для опублікування у відкритому доступі навчальних і наукових видань;
- відкриті наукометричні платформи для моніторингу й оцінювання наукової діяльності;
- серверні потужності для зберігання наукових результатів, даних досліджень, відкритих освітніх ресурсів та інструментів безпечного керування конфіденційними даними досліджень, хмарні сховища довгострокового зберігання наукових даних;
- програмне забезпечення з відкритим кодом для здійснення освітньої і наукової діяльності;
- доступ до спільної інфраструктури відкритої науки інших інституцій.

5.3. Розвиток інфраструктури відкритої науки Університету підтримується із джерел, що не заборонені законодавством України, включно зі спеціальними грантовими проєктами для розвитку відкритої науки.

6. ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ ТА ЕТИКА В УМОВАХ ВІДКРИТОЇ НАУКИ

- 6.1. Наукові результати Університету й відкриті навчальні ресурси, авторами яких є працівники Університету, є службовими об'єктами права інтелектуальної власності, тому до них застосовуються норми цієї Політики (крім об'єктів з обмеженим доступом, оприлюднення таких робіт у відкритому доступі здійснюється відповідно до чинного законодавства).
- 6.2. Приймаючи рішення про розповсюдження дослідницьких даних і наукових результатів за принципами відкритої науки, дослідники зобов'язані пересвідчитись, що дослідження не має конфіденційного характеру або не виконувалось на договірних умовах, які унеможливають відкритий доступ.
- 6.3. Розміщення у відкритому доступі наукових результатів і відкритих навчальних ресурсів, які включають об'єкти права інтелектуальної власності, що належать іншим особам, можливе за умови оформлення дозволу власників прав на таке використання у встановленому чинним законодавством порядку.
- 6.4. Дослідники повинні перед розміщенням дослідницьких даних і наукових результатів за принципами відкритої науки пересвідчитись, що вони не містять інформації, яка потребує захисту прав інтелектуальної власності.
- 6.5. Вільний доступ до наукових результатів, академічних текстів, що містять інформацію, яка потребує захисту прав інтелектуальної власності, відтермінується строком на 24 місяці.
- 6.6. Умови Політики не розповсюджуються на дані досліджень й наукові результати, які містять інформацію з обмеженим доступом.
- 6.7. Університет рекомендує учасникам академічної спільноти Університету зберігати права власності й авторські права на наукові результати, які можуть

- бути відчужені, при укладанні видавничих договорів і ліцензій на їх використання та передавати видавцям лише ті права, які необхідні для публікації.
- 6.8. Університет зобов'язується надавати допомогу учасникам академічної спільноти Університету щодо питань ліцензування, набуття прав інтелектуальної власності на наукові результати й академічні тексти, оцінювання ризиків можливостей передчасного відкриття інформації.
- 6.9. Учасники академічної спільноти Університету зобов'язані дотримуватися Кодексу корпоративної етики та академічної доброчесності науково-педагогічних, наукових, інших працівників та здобувачів вищої освіти Міжнародного європейського університету. Дослідники повинні дотримуватися високих стандартів наукової етики, утримуватися від будь-яких маніпулювань даними досліджень й науковими результатами та іншої недоброчесної поведінки з відкритими даними.
- 6.10. Університет зобов'язує учасників академічної спільноти Університету, які надають доступ до даних досліджень, наукових результатів, об'єктом яких є люди, отримувати від них інформовану згоду відповідно до рекомендацій Гельсінської декларації Всесвітньої медичної асоціації «Етичні принципи медичних досліджень за участю людини як об'єкта дослідження».
- 6.11. Університет рекомендує учасникам академічної спільноти Університету зважати на те, що ідентифікуюча інформація в результатах досліджень, включно з прізвищем та ініціалами осіб, не повинна подаватися у письмових описах, зазначатися на фотографіях і діаграмах, якщо тільки ця інформація не є суттєвою для наукових цілей і у разі надання доступу до неї отримано інформовану згоду та/або згоду суб'єкта персональних даних.

7. ВПРОВАДЖЕННЯ ПРИНЦИПІВ ВІДКРИТОЇ НАУКИ В ОСВІТНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ

- 7.1. Відповідальним за впровадження принципів відкритої науки в освітній діяльності Університету є профільний проректор з науково-педагогічної роботи та підпорядковані йому підрозділи.
- 7.2. Університет цілеспрямовано забезпечує доступність навчання всім учасникам освітнього процесу, зокрема й для незахищених груп населення та осіб з особливими освітніми потребами.
- 7.3. Для забезпечення якісного навчання Університет забезпечує здобувачам вищої освіти відкритий доступ до всіх власних освітніх ресурсів та навчально-методичних матеріалів, які видаються Університетом.
- 7.4. Для забезпечення відкритого доступу до навчально-методичних матеріалів та взаємодії між усіма учасниками освітнього процесу, в Університеті створюється власна онлайн-екосистема навчання. З метою накопичення, систематизації, зберігання та довготривалого відкритого доступу до електронних версій навчально-методичних матеріалів, наукових творів,

кваліфікаційних робіт тощо в університеті організовано та здійснюється підтримка Інституційного репозитарію.

- 7.5. Навчальні й навчально-методичні матеріали, які працівники Університету створили для використання в освітньому процесі, як правило, повинні мати цифровий ідентифікатор об'єкта (DOI, Digital Object Identifier), бути загальнодоступними та поширюватися у відкритому доступі за відкритими ліцензіями Creative Commons (CC-BY або CC-BY-SA), якщо це не порушує чинне законодавство про інтелектуальну власність. Якщо такі навчальні ресурси створені у співпраці з працівниками інших установ, в угоді про співпрацю має бути зазначено, які частини змісту (вправи, екзаменаційні питання, навчальні матеріали, аудіовізуальні матеріали власного виробництва) можуть бути доступними відповідно до цієї Політики.
- 7.6. Відкриті навчальні ресурси видаються й надаються в доступ через видавничі платформи Університету. Додатково вони можуть поширюватися через інституційний репозитарій Університету та інші зовнішні платформи відкритого доступу.
- 7.7. Наукові результати здобувачів освіти доступні на умовах, визначених цією Політикою.
- 7.8. Кваліфікаційні роботи здобувачів освіти, за виключенням робіт, що мають інформацію з обмеженим доступом, розміщуються у вільному доступі в інституційному репозитарії Університету.

8. ВПРОВАДЖЕННЯ ПРИНЦИПІВ ВІДКРИТОЇ НАУКИ В НАУКОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ

- 8.1. Університет прагне забезпечити безперешкодний доступ до наукових результатів без будь-яких фінансових, юридичних і технічних перешкод у межах законодавства України та своїх повноважень.
- 8.2. Університет сприяє проведенню наукових досліджень через надання відкритого доступу до власної дослідницької інфраструктури вітчизняним та іноземним вченим.
- 8.3. Усі наукові результати Університету повинні знаходитися у відкритому доступі одразу після їх публікації під стандартною відкритою ліцензією Creative Commons (CC-BY – Зазначення Авторства або CC-BY-ND/NC – Зазначення Авторства – Некомерційна – Без Похідних).
- 8.4. Університет рекомендує учасникам академічної спільноти Університету результати у формі наукової статті, наукової доповіді, монографічного дослідження оприлюднювати в авторитетних міжнародних наукових виданнях на умовах відкритого доступу.
- 8.5. Університет, у разі потреби, забезпечує набуття прав інтелектуальної власності на наукові результати та їх ліцензування. Вільний доступ до наукових результатів, які потребують захисту прав інтелектуальної власності, здійснюється після отримання охоронних документів.

- 8.6. Учасники академічної спільноти Університету зобов'язані забезпечувати безперешкодний доступ до наукових результатів, оприлюднених у наукових виданнях, що розповсюджуються за передплатою, за допомогою самоархівування публікацій в інституційному репозитарії Університету, відповідно до визначених видавничою політикою конкретного видання умов.
- 8.7. Якщо учасники академічної спільноти Університету співпрацюють із працівниками інших установ, то дія цієї Політики поширюється на ту частину наукового результату, що отримана представниками Університету, якщо немає спеціальної угоди про інше.
- 8.8. До наукових результатів, отриманих у процесі виконання досліджень за договорами, застосовуються умови доступу, встановлені цими договорами.
- 8.9. Вченим університету рекомендовано оприлюднювати результати НДР відповідно до принципів відкритого доступу, наскільки це можливо. Оприлюднення у відкритому доступі звітів за результатами виконання науково-дослідних робіт (науково-технічних розробок) та грантів (далі – НДР), які фінансуються за рахунок бюджетних коштів, а також дисертаційних робіт є обов'язковим. Виключенням є роботи, що мають інформацію з обмеженим доступом, оприлюднення яких робіт у відкритому доступі здійснюється відповідно до чинного законодавства.
- 8.10. Оприлюднені наукові результати мають містити інформацію про джерело фінансування дослідження та будь-який конфлікт інтересів.
- 8.11. Доцільно оприлюднювати результати досліджень невдалих експериментів та проєктів, за умови, якщо це має науковий інтерес або запобігає марній витраті ресурсів через повторні дослідження.
- 8.12. Наукові публікації учасників академічної спільноти Університету повинні містити в собі інформацію про внесок кожного автора у дослідження відповідно до таксономії ролей учасників досліджень «CRediT» (<https://credit.niso.org/>).
- 8.13. Усі наукові публікації вчених Університету мають містити заяву (інформацію) про доступність даних досліджень.
- 8.14. Усі наукові видання Університету підтримують політику відкритого доступу і видаються з використанням ліцензій CC BY.
- 8.15. Доступ до дослідницьких даних Університету забезпечується із дотриманням FAIR принципів. З цією метою:
 - 8.15.1. Університет рекомендує дослідникам складати на початковому етапі дослідження плани управління даними, які передбачають, як дані будуть оброблятися відповідно до принципів FAIR.
 - 8.15.2. Дані досліджень Університету мають зберігатися в електронній формі.
 - 8.15.3. Доступ до даних досліджень надається через інституційний репозитарій даних Університету для вільного багаторазового використання, збереження й поширення за умови правильного цитування джерела та для підтвердження наукових результатів, представлених у формі наукового

звіту, наукової статті, наукової доповіді, монографічного дослідження тощо.

- 8.15.4. Дані досліджень Університету додатково можуть розміщуватися в інших репозитаріях даних, призначених для спільного архівування даних з різних інституцій.
- 8.15.5. Обмеження доступу до дослідницьких даних Університету може бути встановлено для випадків, що визначені законодавством України та/або спеціальними угодами щодо поширення й використання цих даних.

9. ПОПУЛЯРИЗАЦІЯ ВІДКРИТОЇ НАУКИ. ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ОБІЗНАНОСТІ ТА ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТІ З ВІДКРИТОЇ НАУКИ

- 9.1. Для досягнення цілей і завдань, визначених цією Політикою, необхідно підвищувати рівень обізнаності й формувати компетентності з відкритої науки в усіх учасників академічної спільноти Університету.
- 9.2. Робота з популяризації, підвищення рівня обізнаності й формування компетентності з відкритої науки може здійснюватися за такими напрямками:
- включення тем з відкритої науки в освітні компоненти;
 - підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників;
 - освітні заходи (надання рекомендацій, консультацій, проведення семінарів, круглих столів, тренінгів тощо);
 - публічні обговорення;
 - спеціальні акції й кампанії з популяризації (інсталяції, виставки, флешмоби, квести тощо);
 - дослідження з питань відкритої науки.
- 9.3. Мотивування учасників академічної спільноти до активного застосування практик відкритої науки здійснюється, зокрема, шляхом врахування такої активності при оцінюванні наукових і науково-педагогічних здобутків, рейтингуванні науково-педагогічних працівників та здобувачів освіти, окремих структурних підрозділів.
- 9.4. Здобутки у впровадженні практик відкритої науки (зокрема відкритий доступ до публікацій і даних, внесок у відкрите рецензування, розробка відкритих освітніх ресурсів) враховуються при укладанні контрактів, просуванні й перебуванні на посаді.
- 9.5. При оцінюванні наукових і науково-педагогічних здобутків Університету, структурних підрозділів та окремих працівників Університету враховуються лише ті наукові результати, що представлені в інфраструктурі відкритої науки Університету, відповідно до вимог цієї Політики.